

Titulació	Típus	Curs
Història de l'Art	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Laia Cutrina i Gallart

Correu electrònic: laia.cutrina@uab.cat

Equip docent

Laia Cutrina i Gallart

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

L'assignatura té caràcter auxiliar en relació amb els estudis artístics i pretén proporcionar una base de coneixements terminològics i procedimentals sobre les diverses tècniques, a la vegada que constatar-ne l'evolució històrica. Es posarà particular èmfasi en l'aprenentatge del vocabulari necessari per a entendre la pràctica artística de cada època, i per acostar-s'hi des d'un punt de vista acadèmic i historiogràfic.

El seu estudi en el primer curs de la titulació suposarà una presa de contacte essencial del vocabulari artístic específic, imprescindible per al domini de la resta d'assignatures que s'impartiran al llarg del grau. L'alumne adquirirà els coneixements teòrics i pràctics necessaris de les diferents tècniques artístiques utilitzades al llarg de la història per tal de comprendre millor com aquestes condicionen i actuen en el resultat final de l'obra d'art.

Competències

- Aplicar el domini de l'instrumental crític i metodològic fonamental per comprendre i narrar la història de l'art i per reflexionar sobre la professió de l'historiador de l'art.
- Aplicar metodologies científiques pròpies de la disciplina de la història de l'art
- Demostrar que es coneix la història de les idees artístiques i els principals corrents teòrics que han impulsat la reflexió sobre l'art, el cinema, els seus creadors i el seu públic al llarg de la història.

- Expressar coneixements específics sobre l'origen, l'evolució i els diversos camps d'estudi de la història de l'art, així com sobre els temes, el vocabulari i els debats clàssics i actuals de la disciplina.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer la problemàtica, el vocabulari i els conceptes fonamentals de la teoria de l'art i del cinema.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament conceptes bàsics de teoria artística i cinematogràfica i la seva evolució al llarg de la història.
2. Analitzar els debats clàssics i actuals de la disciplina.
3. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
4. Aplicar els coneixements sobre idees estètiques i teoria de l'art en l'anàlisi de la imatge artística
5. Demostrar el coneixement de metodologies científiques, fonts i teoria de l'art en la lectura, la crítica i la interpretació formal, iconogràfica i simbòlica de qualsevol imatge artística o cinematogràfica
6. Interpretar conceptes fonamentals de teoria artística amb esperit crític.
7. Interpretar i comunicar els continguts d'un text de teoria artística i cinematogràfica.
8. Sintetitzar els coneixements sobre l'origen i les transformacions experimentades per la teoria general de l'art i pels diversos camps d'estudi de la disciplina.
9. Treballar en equip, respectant les opinions alienes i dissenyant estratègies de col·laboració.
10. Utilitzar els coneixements de teoria general de l'art en la crítica de la imatge artística.

Continguts

1. Introducció a la història de l'arquitectura: materials, elements i sistemes constructius.
2. Les arts pictòriques i altres tècniques bidimensionals.
3. L'escultura. Tècniques, tipologies i materials.
4. Arts sumptuàries i de l'objecte.
5. Les tècniques de l'art contemporani i les noves tecnologies aplicades a l'art actual.

S'especificaran en detall els cinc blocs de continguts el primer dia de classe.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	40	1,6	2, 3, 4, 5, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Dinàmiques a classe	7	0,28	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Sortides de camp	14	0,56	4, 5, 6, 8, 9
Tipus: Autònomes			
Estudi autònom	60	2,4	

Tasques penjades al Campus Virtual	9	0,36	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10
Treball de curs	20	0,8	4, 6, 9

L'assignatura es fonamenta en la classe magistral, que anirà acompanyada de dinàmiques i altres activitats formatives. Es duran a terme també sortides de camp a museus, exposicions o tallers per tal d'aprofundir en els coneixements tècnics sobre la història de l'art.

Classes teòriques

Exposició dels continguts teòrics fonamentals de la matèria per part de la professora mitjançant materials audiovisuals i amb referències a la bibliografia.

Pràctiques de camp (PCAM) i treball

Es duran a terme 3 sortides de camp obligatòries a museus o institucions vinculades amb la producció artística i la conservació del patrimoni durant els mesos de desembre i gener. L'horari de les sortides de camp serà de 10 a 14:30h. El primer dia de curs s'especificarà com ha de ser el treball.

Dinàmiques a classe

Conjunt d'activitats, metodologies i interaccions que es duen a terme durant les sessions presencials amb l'objectiu de facilitar l'aprenentatge actiu, la participació de l'alumnat i la comprensió dels continguts. Aquestes dinàmiques sempre es faran in situ a classe i poden incloure debats, lectura i anàlisi de textos, anàlisi de casos particulars, treball en grup, presentacions, pràctiques dirigides o altres estratègies que promoguin una actitud crítica i participativa.

Tutories de seguiment

Té per objecte veure l'evolució de l'alumne, orientar possibles interessos, i també respondre qualsevol dubte o necessitat respecte al treball individual o al seguiment d'estudi de la matèria. Caldrà enviar prèviament un correu a la professora per concertar una tutoria.

Activitats complementàries

Es recomana l'assistència, sempre que sigui possible, a altres exposicions i conferències relacionades amb l'assignatura i recomanades per la professora.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Dinàmiques a classe i tasques penjades al Campus Virtual	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10
Examen parcial 1	30%	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10
Examen parcial 2	30%	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10
Recuperació	Variable	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única. L'avaluació continuada consisteix en quatre apartats:

- Prova parcial 1: 30% de la qualificació final.
- Prova parcial 2: 30% de la qualificació final.
- Treball de les sortides de camp (PCAM) que equival al 20%.
- Dinàmiques a classe i tasques penjades al Campus Virtual: s'avaluarà l'assistència i participació activa a les dinàmiques realitzades a l'aula, així com la realització de les tasques que es vagin penjant al Campus Virtual per fer un bon seguiment de la matèria de l'assignatura (20% qualificació final).

Per aprovar l'assignatura és obligatori haver fet les dues proves parcials (examen 1 i 2), haver presentat el treball de les PCAM i assistit a les tres sortides, i haver participat (com a mínim) a la meitat de les dinàmiques treballades in situ a l'aula. L'assistència a classe, la participació en totes les dinàmiques i l'entrega de totes les tasques penjades al Campus Virtual podran ajudar a arrodonir a l'alça la nota final de l'assignatura, si s'escau.

Només tenen dret a la recuperació - a la data fixada per la Gestió Acadèmica de la Facultat - els estudiants suspesos que s'hagin presentat als dos exàmens parcials, hagin assistit a les tres sortides de PCAM, hagin entregat el treball de les PCAM i hagin participat (com a mínim) a la meitat de les dinàmiques treballades in situ a l'aula. Perquè els dos exàmens facin mitjana amb la resta de notes, cal aprovar una de les dues proves amb una nota igual o superior a 5 i obtenir com a mínim un 4 a l'altra. A la recuperació, l'alumne només s'haurà d'examinar de la part suspesa (del 1r i/o el 2n examen, la resta de proves no són recuperables). Per participar en el procés de recuperació l'estudiant haurà d'haver obtingut una qualificació mínima final de 3,5.

Definició del no avaluable

L'estudiant rebrà la qualificació "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

Plagi

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Ús de la IA

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en les tasques o dinàmiques marcades per la professora. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmic i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

ALEGRE CARVAJAL, Esther, TUSELL GARCÍA, Genoveva y LÓPEZ DÍAZ, Jesús, Técnicas y medios artísticos, Madrid, 2011.

ANGOSO, Diana et al., Las técnicas artísticas, Akal y Museo Thyssen-Bornemisza, Madrid, 2005, 4 vols.

BORRAS, Gonzalo y FATAS, Guillermo, Diccionario de términos de arte y elementos de arqueología, heráldica y numismática, Zaragoza, 1980.

CALVO MANUEL, Ana Maria., Conservación y restauración: Materiales, técnicas y procedimientos: De la A a la Z., Barcelona, 1997.

COLE, Emily, La gramática de la arquitectura, Madrid, 2013.
https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/avjciib/alma991010726603406709

FERNANDEZ ARENAS, José, Barcelona, 1996.

OCAMPO, Estela, Diccionario de términos artísticos y arqueológicos, Barcelona, 1992.
https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1eqfv2p/alma991001871339706709

FUGA, Antonella., Técnicas y materiales del arte, Madrid, 2004.

FULLANA, Miquel, Diccionari de l'Art i dels Oficis de la Construcció, Mallorca, 1974.

KROUSTALLIS, Stephanos, Diccionario de materias y técnicas (Vol. I. Materias). Tesauro para la descripción y catalogación de bienes culturales, Madrid, Ministerio de Cultura. 2008.

MALTESE, Corado. (coord.), Las técnicas artísticas, Madrid, 1985.
<https://bibcercador.uab.cat/discovery/fulldisplay?>

MAYER, Ralph, Materiales y técnicas del arte, Madrid, 1993 (2ª ed.).

ORTEGA ANDRADE, Francisco, Historia de la construcción, Las Palmas de Gran Canaria, 1993.
https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1eqfv2p/alma991003596969706709

PEVSNER, Nikolaus, Breve historia de la arquitectura europea, Madrid, 1994.
https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1eqfv2p/alma991001265379706709

PLAZA ESCUDERO, Lorenzo., et al., Diccionario visual de términos arquitectónicos, Madrid, 2015.
https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1eqfv2p/alma991005965999706709

RIVERA BLANCO, José Javier et al., Manual de técnicas artísticas. Madrid, 1997.

SEGARRÉS, Marta, Les diverses arts. Tractat de tècniques artístiques. Teòfil, Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, 2023.

VIRDIS, Alberto, Colors in Medieval Art. Theories, Matter, and Light from Suger to Grosseteste (1100-1250), Viella Editrice, 2023.

WARE, Dora; BEATTY, Betty, Diccionario manual ilustrado de arquitectura, Barcelona, 2012
<https://elibro.net/es/lc/uab/titulos/45534>

WILKES, Angela, Historia de la pintura: cómo se hizo arte, Madrid, 2020.
https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1eqfv2p/alma991010726586806709

ZALBIDEA, Maria Antonia, Els vernissos artístics. Revisió i evolució, Editorial Universitat Politècnica de València, 2014.

Programari

Si calgués un programari específic s'indicaria oportunament.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PCAM) Pràctiques de camp	11	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PCAM) Pràctiques de camp	12	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PCAM) Pràctiques de camp	13	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt